

envelhecimento do 440%, situación semellante –aínda que de xeito máis atenuado– á dos municipios da segunda e terceira quintila –igualmente concentrados nesas dúas provincias orientais–, tamén cun pésimo horizonte demográfico.

Na cuarta quintila, o panorama é máis positivo, aínda que as expectativas se tornan pesimistas. Estes municipios, das provincias da Coruña e Pontevedra fundamentalmente, viron empeorar os seus datos demográficos nos últimos anos, chegando a rexistrar unha taxa de crecemento vexetativo negativo na última década.

Por último, a quintila 5 é a que absorbe a maior parte da poboación, a cal foi dividida en dúas decilas, a novena que posúe un peso do 13% da poboación e a décima, na que residen os 2/3 da poboación de Galicia. Nelas atopamos un comportamento demográfico tamén distinto, pois mentres na primeira se reproduce o esquema que xa vimos para os concellos das quintilas 1-4 –aínda que en menor grao–, a decila 10 representa a fracción territorial máis dinámica de Galicia, aínda que sen deixar de padecer o comportamento xeneralizado: caída da taxa de natalidade, que afecta negativamente o crecemento natural da poboación, e un incremento do índice de envelhecimento.

Así pois, ningún dos grupos territoriais nos que dividimos os municipios galegos permaneceu inmune á patoloxía demográfica de Galicia, o que, sen dúbida, vai ter efectos derivados importantes, tal e como veremos a continuación.

1.1.2 Mercado de traballo

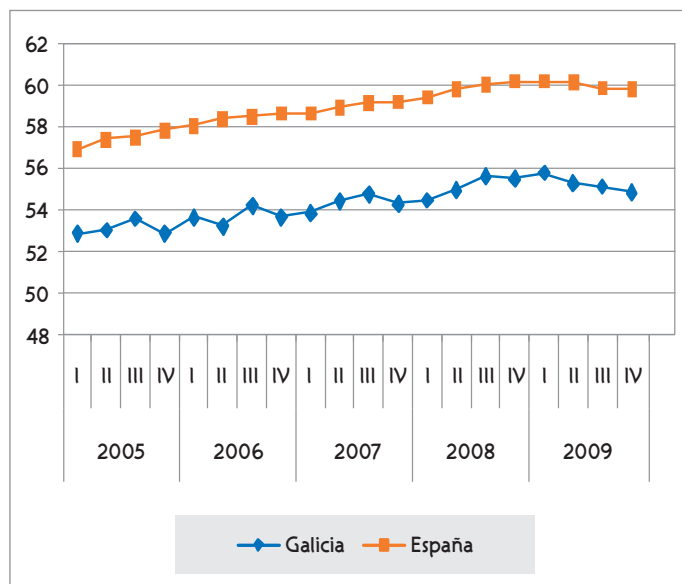
A dinámica de poboación marca, en parte, a que se observa na poboación activa.

A Enquisa de Poboación Activa (segundo datos do cuarto trimestre de 2009) mostra un total de 2.386.000 persoas de dezaseis ou máis anos. Isto supón un descenso, respecto do mesmo trimestre do ano anterior; do -0,10%, descenso que foi idéntico tanto para os homes como para as mulleres. Rómpeuse a tendencia de lixeiros ascensos, comparando os datos dos cuartos trimestres, dos anos anteriores.

A poboación activa en Galicia, é, segundo esta mesma enquisa, de 1.307.300 persoas, inferior ás 1.324.000 persoas do mesmo trimestre do ano anterior. Este descenso, é máis forte no caso masculino, (722.400 homes no cuarto trimestre de 2008 fronte a 708.300 no do 2009) que no feminino (601.600 mulleres no cuarto trimestre do ano 2008 fronte a 599.000 no 2009). Por grupos de idade, o da poboación xoven (de 16 a 24 anos) é no que máis descende, un -5,22%, descenso que se produce tanto para os mozos, nun 6,37% como para as mozas, un 3,69%. No grupo entre 25 e 54 anos descende lixeiramente tanto no caso dos homes como das mulleres. De 55 anos en adiante, sube nun 2,84%, un 1,30% no caso masculino e un 4,95% no feminino.

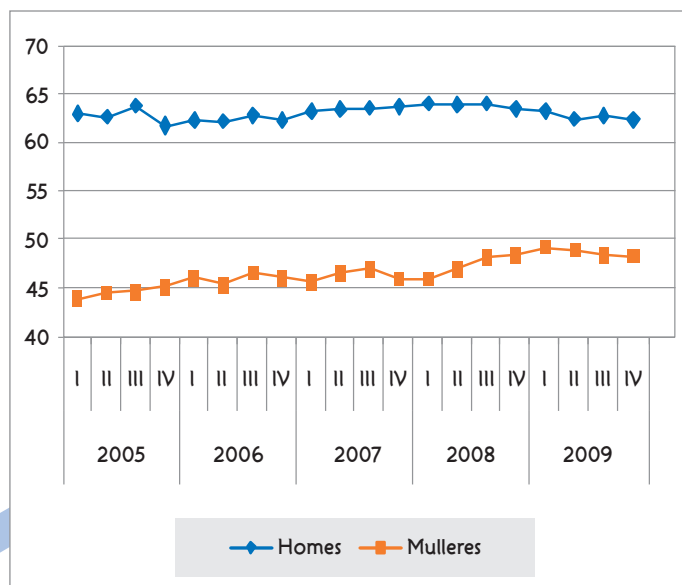
O número de ocupados é de 1.138.900 persoas, inferior en 56.100 persoas ó mesmo trimestre do ano anterior; un 4,60% menos. Este descenso produciuse en ambos sexos en porcentaxes distintos: -5,28% para os homes e -3,97% para as mulleres.

TAXA DE ACTIVIDADE DE GALICIA CON RESPECTO A ESPAÑA

Fonte: INE

TAXA DE ACTIVIDADE DE GALICIA FEMININA E MASCULINA

Fonte: INE

A poboación parada cifrouse, neste cuarto trimestre do ano 2009, en 168.200 persoas das que 84.200 son mulleres e 84.000 son homes. Supoñen un aumento de 39.200 persoas respecto ó mesmo trimestre do ano anterior; un 30,39% máis. Por sexos, respecto do mesmo trimestre do ano anterior, o paro feminino aumentou un 27,96% e o masculino un 32,91% %.

Produciuse un aumento da poboación inactiva total, que pasou de 1.064.400 persoas no cuarto trimestre do 2008 a 1.078.700 persoas no mesmo trimestre do ano 2009 (aumento do 1,34%). Das 1.078.700 persoas, son 647.200 son mulleres (+0,22% respecto o ano 2008) e 431.500 homes (+3,08 % de incremento).

En canto á taxa de actividade, esta descendeu no cuarto trimestre do ano 2009 un punto para situarse no 54,79% e comeza a separarse a súa evolución da española. Por sexos, a taxa de actividade feminina foi neste trimestre do 48,07%, lixeiramente inferior á do mesmo trimestre 2008, e a masculina baixou 1,90 puntos para situarse no 62,14%.

A tendencia negativa é maior, como vemos, na taxa de actividade feminina, que se viña aproximando á masculina ata que se produxe o punto de inflexión do ano 2009, onde volve caer de xeito significativo.

A menor taxa de actividade da poboación feminina é, en parte, o que motiva que a taxa de paro feminina se sitúe no cuarto trimestre de 2009 no 14,07% (19,07% no ámbito nacional) tres puntos superior á do mesmo trimestre do 2008, e a masculina no 11,87% (18,64% no ámbito nacional), dous puntos

TAXA DE PARO

	Total		Mulleres		Homes	
	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España
2000	14,9	13,9	21,0	20,4	10,3	9,6
2001	11,0	10,6	15,5	15,2	7,8	7,5
2002	12,2	11,5	17,5	16,4	8,3	8,2
2003	12,7	11,5	18,4	16,0	8,4	8,4
2004	13,6	11,0	19,3	15,0	9,2	8,2
2005	9,9	9,2	13,5	12,2	7,2	7,0
2006	8,5	8,5	11,5	11,6	6,1	6,3
2007	7,6	8,3	10,1	10,9	5,7	6,4
2008	8,7	11,3	10,4	13,0	7,4	10,1
2009	12,6	18,0	13,6	18,4	11,8	17,7

VARIACIÓN EN PUNTOS PORCENTUAIS

2000-2007	-8,6	-7,4	-12,8	-12,1	-5,6	-4,6
2008-2009	5,0	9,7	3,5	7,5	6,0	11,4
2000-2009	-3,6	2,4	-9,3	-4,6	0,5	6,8

Fonte: EPA

superior á do trimestre de 2008 e o dobre que a do cuarto trimestre do ano 2006.

A taxa de paro total foi do 12,90% fronte ó 9,70% do mesmo trimestre do ano anterior.

Por grupos de idades, a taxa de paro xuvenil é do 31,50%, 18 puntos e medio superior á do conxunto da poboación. Un de cada tres mozos que quere traballar está en paro. Ademais, en dou anos, duplicáronse as taxas de paro da mocidade, tanto dos homes como das mulleres.

Produciuse un descenso da taxa de emprego, que se situou no 47,73% (50,04 % no cuarto trimestre do ano 2008). A feminina é do 41,30% (fronte ao 43,05% do mesmo trimestre do 2008) e a masculina do 54,76 (57,76% no trimestre do 2008).

Polo tanto, a situación descrita, xunto co panorama económico xeral, produce un incremento na taxa de paro que, con todo, é menor para a economía de Galicia. O freo da creación de emprego e a evolución da taxa de actividade provocan un incremento

AFILIACIÓN E PARO REXISTRADO

	Afiliacións		Paro rexistrado	
	Galicia	España	Galicia	España
2000	3,4	5,0	-2,7	-5,8
2001	2,8	3,9	-2,4	-1,7
2002	2,2	3,0	5,6	6,2
2003	2,5	3,0	3,7	2,3
2004	2,4	2,8	1,3	0,8
2005	2,8	4,4	-2,7	-2,1
2006	3,5	4,3	-6,3	-1,5
2007	3,6	3,0	-6,7	0,0
2008	0,2	-0,8	7,9	24,6
2009	-4,0	-5,8	26,9	43,5

VARIACIÓN MEDIA ANUAL

2000-2007	2,9	3,7	-1,4	-0,3
2008-2009	-1,9	-3,3	17,0	33,7
2000-2009	1,9	2,2	2,1	5,7

Fonte: Ministerio de Trabajo e Inmigración

no número de parados a partir do terceiro trimestre do ano 2007. A diferenza do acontecido no conxunto da economía española, o comportamento do desemprego non é tan negativo en Galicia. Ata o ano 2007 asistimos a unha caída constante na taxa de paro, que ten o seu punto de inflexión no ano 2008, que aínda así alcanza taxas de paro cinco puntos por debaixo da media española, e o incremento do paro foi

dun 16,7% (24,6-7,9) e dun 16,6% (43,5-26,9) inferior en Galicia respecto a España nos anos 2008 e 2009 respectivamente.

Non obstante, se analizamos os datos polo miúdo, vemos que esta evolución ten a súa causa fundamental nun crecemento máis modesto da poboación activa, que compensou o feito de que a ocupación medrase a taxas inferiores ás nacionais.

OCUPACIÓN POR SECTORES DE ACTIVIDADE

A evolución da ocupación por sectores económicos en Galicia amosa que o peso da agricultura practicamente permanece estable nos últimos trimestres, mentres asistimos á caída da construción e da industria como sectores de actividade, manténdose practicamente o emprego no sector servizos.

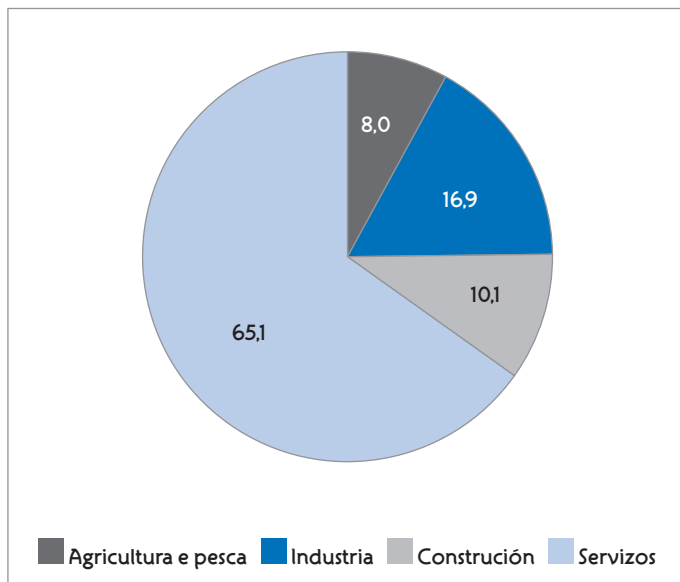
Se reparamos no peso dos sectores económicos, vemos que practicamente se corresponde coa estrutura sectorial española, salvo en dous sectores: o primeiro deles é a agricultura, que en Galicia representa o dobre do emprego con respecto á media española, e o sector servizos, lixeiramente por debaixo do comportamento medio nacional.

OCUPADOS. MILES

	2008				2009				2010
	T I	T II	T III	T IV	T I	T II	T III	T IV	T I
Total									
Galicia	1.190,0	1.200,8	1.214,5	1.195,1	1.168,5	1.147,4	1.151,1	1.138,9	1.097,1
España	20.402,3	20.425,1	20.346,3	19.856,8	19.090,8	18.945,0	18.870,2	18.645,9	18.394,2
Agricultura e pesca									
Galicia	94,6	91,3	99,7	89,5	792,6	92,5	92,7	88,6	82,6
España	863,7	820,8	787,3	803,8	837,8	786,6	737,2	782,6	835,2
Industria									
Galicia	217,6	220,7	215,6	209,6	208,4	196,8	188,1	182,9	172,1
España	3.313,4	3.244,3	3.195,2	3.042,7	2.900,1	2.799,4	2.719,6	2.680,9	2.599,8
Construción									
Galicia	142,2	140,5	131,4	122,1	112,4	114,7	118,8	117,0	108,3
España	2.670,3	2.549,5	2.413,2	2.180,7	1.978,0	1.922,1	1.850,3	1.802,7	1.663,0
Servizos									
Galicia	735,6	748,3	767,8	773,8	755,1	743,4	751,6	750,4	734,1
España	13.554,8	13.810,6	13.950,7	13.829,6	13.374,9	13.436,9	13.563,1	13.379,7	13.296,1

Fonte: EPA

ESTRUTURA SECTORIAL DO EMPREGO EN GALICIA. 2009

Se eliminamos o peso da agricultura, aínda moi importante na nosa rexión, a distribución sectorial do emprego é practicamente igual á existente no conxunto da economía nacional.

Se desagregamos os datos por provincias, observamos –de novo– a polarización galega a través da actividade económica. Así pois, nas provincias situadas na franxa atlántica, as dinámicas produtivas son diferentes das do interior:

Se no nivel agregado existe unha importancia relativa elevada do sector primario, débese fundamentalmente ao peso deste sector na provincia de Lugo, onde o emprego primario representa máis do 20% do total, fronte ao 7% de media nas outras provincias.

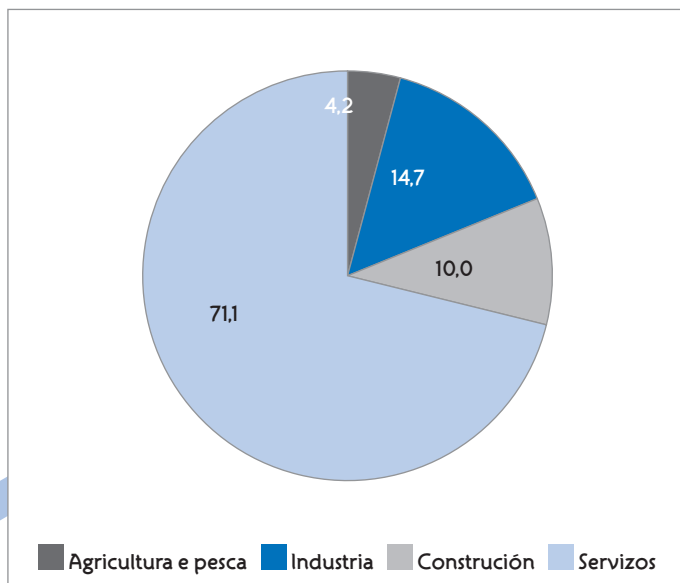
A industria tamén se reparte de xeito desigual, cun peso moi importante na provincia de Pontevedra, con máis do 20%, mentres en Lugo non representa máis do 13% do total.

Ocorre o mesmo co sector servizos, predominante na provincia da Coruña (64%), cun menor peso en Ourense e Pontevedra (60%), pero lonxe do 53% que presenta en Lugo.

A construción é o único sector cun peso semellante en todas as provincias galegas.

Para rematar, botamos unha ollada aos afiliados en alta laboral. Neste gráfico observamos unha lixeira subida de afiliados no ano 2008 con respecto ao 2007, e no 2009 e principios de 2010 prodúcese unha forte redución. Do total de traballadores afiliados, pouco máis dun millón, concedéronse 8.919 autorizacións para estranxeiros en Galicia,

ESTRUTURA SECTORIAL DO EMPREGO EN ESPAÑA. 2009

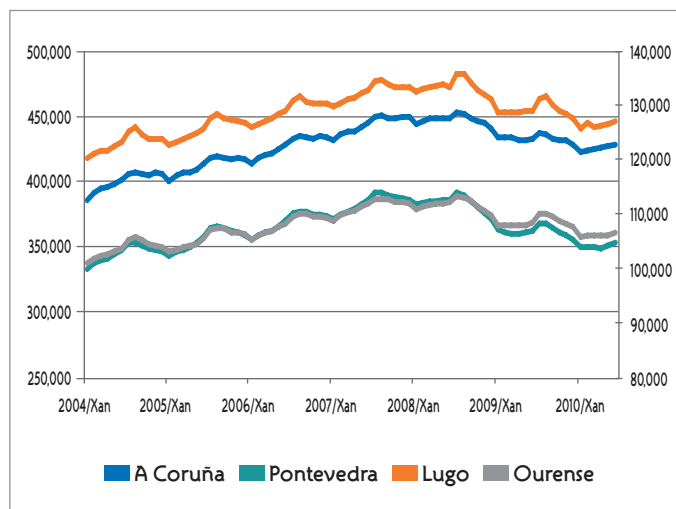
das cales máis da metade se corresponde co sector servizos.

Este dato ponnos diante dunha evidencia: o escaso peso relativo da man de obra inmigrante sobre o total e a súa especialización no sector servizos.

SALARIOS

A Estatística de convenios colectivos que publica o Ministerio de Traballo recolle que a evolución dos custos laborais por sectores económicos aumenta, aínda que o incremento é inferior ao rexistrado no ano precedente. Así, o peso da suba de soldos e salarios, xunto coas cotizacións, compensaron o efecto derivado das subvencións e deducións (11,3%).

AFILIACIÓN Á SEGURIDADE SOCIAL

Fonte: IGE

Nota: A Coruña e Pontevedra mídense na escala esquerda e Lugo e Ourense na dereita

CUSTO LABORAL POR TRABALLADOR E SECTOR DE ACTIVIDADE (INDUSTRIA, CONSTRUCCIÓN E SERVIZOS)

	TOTAL	Variación Interanual (%)
Costo bruto	23.899	3,7%
Soldos e salarios	17.255	4,3%
Cotizacións obrigatorias	5.643	3,4%
Outros custos	1.001	-3,6%
Subvencións e deducións	300	11,3%
Custo total neto	23.599	3,6%

Fonte: IGE, INE